

סדר נשים | מסכת כְּתוּבוֹת ד"י | שִׁבְת פְּרֻשֵׁת פִּינְחָס (בִּישְׂרָאֵל) / פְּרֻשֵׁת בָּלַק (בְּחוּ"ל) | י"א-י"ז תמוז תשפ"ב (10-16 יולי 2022)
Seder Nashim | Masechet Ketubot 4-10 | Shabbat Parashat Pinchas (Israel)/ Parashat Balak (Chu"l) | 11-17 Tammuz (Jul. 10-16)

Daf 4: DECIDING WHETHER TO POSTPONE A WEDDING דף ד': מתי והאם דוחים את החתונה?

Once, there was a young man who got engaged and was about to get married when, suddenly, one of his relatives died — a relative over whom he was required to sit “*shivah*” (7 days of mourning for a primary relative). What was to be done? The Talmud tells us that in such a case the wedding is postponed, enabling the groom to sit “*shivah*,” and after that week the wedding is to be held. **However, if the deceased is the father of the groom, the wedding should not be postponed.** The corpse is temporarily stored in a separate room, the wedding is conducted, and only then does the burial take place.

Why? Because during the Talmudic period it was customary for the groom’s father to prepare the wedding feast. The *chachamim* feared that if the couple postponed the wedding until after the “*shivah*”, the food they initially prepared would spoil and there would be no one who to prepare another feast. If that were to happen, the joy of the *chatan* (bridegroom) and the *kallah* (bride) will not be complete. That is why the *chachamim* said to first hold the wedding and then conduct the funeral.

מעשה בְּבַחֲרוֹ שֶׁהִתְאַרְס וְעָמַד לְהִתְחַתֵּן, וּלְפַתַּע נִפְטָר אַחַד מִקְרוֹבָיו שֶׁהוּא צָרִיךְ לְשִׁבֵּת עָלֵיהֶם שָׁבָעָה. מָה עוֹשִׂים? אוֹמְרֵי לָנוּ הַתְּלָמוּד שֶׁבְּמִקְרָה כָּזָה דוֹחִים אֶת הַחֲתָנָה, כִּי שֶׁהִחַתֵּן יֵשֵׁב “שָׁבָעָה” וְאַחַר כֵּן יַעֲרֹכוּ אֶת הַחֲתָנָה. אָבִל, אִם הַנִּפְטָר הוּא אָבִיו שֶׁל הַחֲתָן, אֵין לְדַחוֹת אֶת הַחֲתָנָה, אֶלָּא מְכַנְּסִים אֶת הַמֵּת לְחֹדֶר, עוֹרְכִים אֶת הַחֲתָנָה וְאַחַר כֵּן עוֹרְכִים אֶת הַהֲלִינָה.

מדוע? מפני שבתקופת התלמוד היה המנהג שאביו של החתן מכין את הסעודה לחתונה, ונכמים חששו, שאם ידחו את החתונה עד לאחר ה"שבועה", האכל שהכינו מתחלה - יתקלקל, ולא יהיה מי שיכין אכל אחר ושמחת החתן והכלה לא תהיה משלמת. לכן אמרו נכמים, תחלה יערכו את החתונה ואחר כך את הלינה.

Daf 5: THE EARS AND THE FINGERS

We know and understand that we need to be cautious about hearing prohibited speech. **On this *daf*, the Talmud teaches us [the answer to the question] — Why did God create fingers with narrow and pointed tips? So that a person who hears prohibited speech — speech forbidden to hear — can insert a finger into his or her ear and seal it, and thereby refrain from hearing the verboten conversation. Also, in the ear itself, God created the lobe, the soft segment at the edge of the ear, so that it too could be tucked into the ear to avoid the hearing prohibited talk.**

Each finger had a specific function in the *Beit HaMikdash*: The **zeret** (pinkie) was used to measure the *choshen* (high priestly breastplate). The **kmitza** (ring finger) was inserted by the *kohen gadol* first into the *Minchah* (grain offering) he prepared. The **amah** (middle finger) was used to measure the construction of the *mishkan* and its utensils. The **etzba** (pointer finger) was utilized to place the blood of the *Korban Chatat* (sin offering) on the *mizbe'ach* (altar). The **agudal** (thumb) was used to place oil and blood on the thumbs of those suffering from *tzara'at* (skin affliction).

דף ה': האזן והאצבעות

אנו יודעים ומוודעים לך שצריך להזהר מלשמע דבורים אסורים. התלמוד מלמדנו בדף זה - מדוע הקב"ה ברא את האצבעות של הידים, כשהקצה שלהן צר ומחדד? כדי שאדם השומע דבורים אסורים, שאסור לשמע, יוכל לתחב את האצבע לתוך האזן ולאטם אותה, כך שלא ישמע את הדבורים האסורים.

גם באזן עצמה הקב"ה ברא את התנונה, החלק הרך בקצה האזן, כדי שגם אותו ניתן יהיה לתחב לתוך האזן ולהמנע משמיעת דברים אסורים.

לכל אצבע יש תפקיד מיוחד בבית המקדש: ב"זרת" מדדו את החושן. את ה"קמיצה" הכניס הכהן ראשונה לתוך המנחה שהכין. ב"אמה" מדדו את בגין המשכן ואת כליו. ב"אצבע" נתנו דם קרבן חטאת על המזבח. ב"אגדלי" השתמשו בכך שנתנו שמן ודם על אגדלי של המצרע.

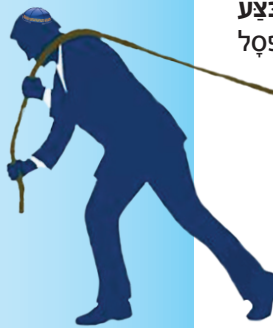
Daf 6: "PESIK REISHA," AN INEVITABLE CONSEQUENCE OF AN ACTION

דף ו': "פסיק רישיה"

There is an important Talmudic principle called "*pesik reisha*." Once, a man named Avshalom wanted to haul a bench on Shabbat from his house to the home of his friend (where there is an *eruv*). Avshalom realized it would be necessary to drag the bench through a field — and by doing so, i.e., **pulling the bench, he would essentially plow the earth. Is it permissible to do this? After all, plowing is prohibited on Shabbat.** The *tannaim* disagreed regarding the answer to this question. **Rabbi Yehudah prohibited** dragging the bench, while **Rabbi Shimon permitted** dragging in this case because Avshalom had no intention of plowing. He simply wanted to move the bench.

On this *daf*, we learn that Rabbi Shimon does not permit [transport of the bench] in every instance. He ruled it permissible to move the bench only in cases when it is not certain that dragging the bench across the ground would constitute plowing. If moving the bench will **definitively** create a groove in the ground, then it is prohibited.

This principle is called "pesik reisha." In other words, is it possible that if we were to cut off the head of an animal that it wouldn't die? It would certainly die. So too, **whenever it is certain a prohibition will be committed, that action is prohibited.** Therefore, if dragging the bench will undoubtedly plow the earth, Rabbi Shimon would also prohibit moving it.

ישנו כלל תלמודי חשוב הנקרא "פסיק רישיה". מעשה באבשלום שרצה לגרר ספסל בשבת מביתו אל בית חברו (במקום שיש ערוב), ואז שם לב, כי עליו לגרר את הספסל דרך שדה, ואם כן, **כשהוא יגרר את הספסל הוא בעצם יחרש באדמה. המתיר לעשות כן? הרי בשבת אסור לחרש.** בשאלה זו נחלקו התנאים. רבי יהודה אסר, ורבי שמעון מתיר מפני שאבשלום אינו מתכנן כלל לחרש, הוא רק רוצה להעביר את הספסל.

בדף זה לומדים, שלא בכל מקרה מתיר רבי שמעון להעביר את הספסל. רק אם לא בטוח שבגרירתו על פני הקרקע תתבצע חרישה - מתיר, אך אם בודאי הספסל יחרץ את הקרקע - אסור.

כלל זה מכנה "פסיק רישיה". כלומר, האם יתכן שאם נחתך את ראשו של בעל חיים, הוא לא ימות?! ודאי שהוא ימות. כן בכל מקרה שבו **בודאי יתבצע האסור** - אסור לעשות אותו. לכן, אם בגרירת הספסל ודאי תחרש הקרקע, גם רבי שמעון מודה שאסור לגרר אותו.

Daf 7: PERFORMANCE OF PROHIBITED LABOR ON YOM TOV

דף ז': עשיית מלאכות ביום טוב

In principle, any labor prohibited on Shabbat is also prohibited on *yom tov*. However, on *yom tov*, the Torah permits performance of certain *melachot* (prohibited labors) "*itzorech ochel nefesh*" (for the purpose of food preparation), i.e., *melachot* done to eat. Therefore, on *yom tov*, it is permissible to perform *shechitah* on an animal and to cook it.

Beit Hillel contends that *melachot* which are permissible to perform for the purpose of food preparation are also permissible in the service of other purposes. Therefore, since it is permissible to transport food from the *reshut harabim* (public domain) to the *reshut hayachid* (private domain) in order to eat, it is permissible to carry other things on *yom tov*, if those items are needed for *yom tov*.

באופן עקרוני, כל מלאכה שאסור לעשותה בשבת, אסור לעשותה ביום טוב. אך ביום טוב התורה התירה לעשות מלאכות מסוימות "לצורך אכל נפש". כלומר, מלאכות שעושים אותן כדי לאכל. לכן, ביום טוב מתיר לשחט בהמה ולבשל אותה.

בית הלל סוברים, כי מלאכות שהתיר לעשות אותן לצורך אכילה, מתיר לעשות אותן גם לצורך דברים אחרים. לכן, מאחר שמתיר לטלטל אכל מרשות הרבים לרשות היחיד כדי לאכל אותו, מתיר גם לטלטל דברים אחרים ביום טוב, אם צריכים אותם ליום טוב.

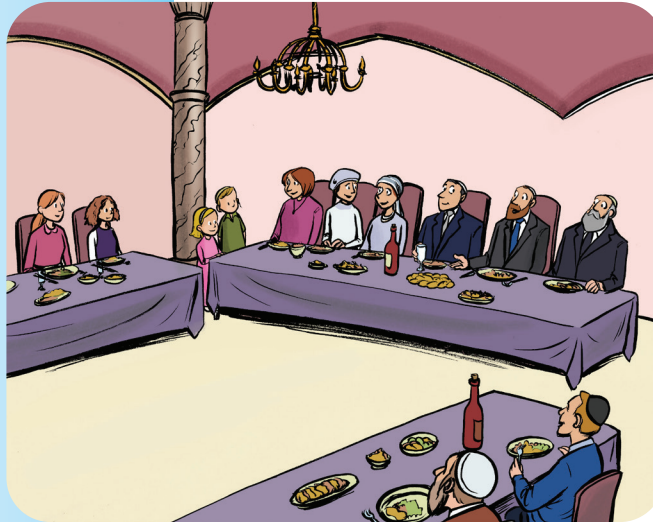
Daf 8: "THE JOY IS IN HIS DWELLING" – AT A FEAST WITH THE GROOM AND BRIDE

"דף ח': 'שהשמחה במעונו' – בסעודה עם חתן וכלה

When three or more individuals dine together, in preparation for *Birkat HaMazon* (Grace after Meals), one of the diners is appointed to convene the *zimmun* (invitation to a communal recitation of *Birkat HaMazon*). The leader invites all the diners to recite *Birkat HaMazon* and says to them: **"Rabotai! (or Chaverai!) nevarech" (Gentlemen! [or friends!] Let us bless)**. If 10 people dine together, **"Nevarech Elokeynu" (bless our God)**.

On this *daf*, we learn that if a *chatan* and *kallah* (groom and bride) participate in a feast, then during the seven days of feasting, the person convening the *zimmun* adds: **"Nevarech Elokeynu she'hasimcha b'me'ono"** (Bless our God that the joy is in His dwelling). In honor of the *chatan* and *kallah*, participants in the festive meal respond: **"Baruch Elokeynu she'hasimcha b'me'ono"** (Blessed is our God that the joy is in His dwelling).

כששלושה אנשים ויותר סועדים יחד, לקראת ברכת המזון הם ממנים אחד מהם לזמן. הוא מזמין את כלם לברכת המזון ואומר להם: **"רבותי נברך"**. אם עשרה אנשים סועדים יחד, מוסיפים **"נברך אלקינו"**.

בדף זה לומדים, שאם בסעודה משתתפים חתן וכלה, אז בשבעת ימי המשחה המזמן מוסיף: **"נברך אלקינו, שהשמחה במעונו"**, לכבוד החתן והכלה המשתתפים בסעודה, והמשתתפים עונים: **"ברוך אלקינו, שהשמחה במעונו"**.

Daf 9: A CONDITIONAL BILL OF DIVORCE

דף ט': גט על תנאי

Before Yishai's sons went out to war, he would ask them to write a "get" (divorce document) for their wives. Yishai took this proactive measure because sometimes those who head out to war do not return; no one would know what happened to them, and they are considered missing [in action]. In these cases, it was impossible to determine whether these soldiers are deceased because no one saw them die. As a result, their wives would be prohibited from remarrying. They would be considered **"agunot" (anchored or chained)**.

The *get* David's father, Yishai, instructed his sons to give to their wives, included a condition: "At the present time, the wife is not divorced. However, if the husband does not return home at the end of the war, and his location remains unknown, then the *get* which was given now will retroactively take effect, and she is able to marry another man and will not be an **"agunah."**

When David was appointed king of Israel, he instituted a requirement for all soldiers who went out to battle to write such a [conditional] *get* for their wives.

לפני שבגיו של ישי היו יוצאים למלחמה, הוא היה מבקש מהם לכתב גט כריתות לנשותיהם, זאת מפני שלפעמים היוצאים למלחמה אינם חוזרים, איש אינו יודע מה ארע אתם, והם בחזקת נעדרים. אי אפשר לקבע שהם מתו, מפני שאיש לא ראה שהם מתו, ולכן לנשים שלהם אסור להתחתן והן **"עגונות"**.

ישי אבי דוד הורה לבניו לתת גט לנשותיהם והם עשו תנאי עם הנשים שלהם: כעת עדין אין האשה מגרשת, אף אם בסוף המלחמה הבעל לא ישוב לביתו ולא ידעו היכן הוא, אז יחול הגט שנתן עכשיו ויתברר שהיא היתה מגרשת והיא יכולה להתחתן עם אדם אחר ולא תהיה **"עגונה"**.

כשדוד בנו התמנה למלך ישראל, הוא הנהיג שכל החילים שיצאו למלחמה כתבו כזה גט לנשים שלהם.

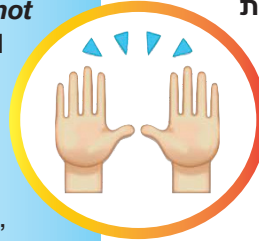
Daf 10: VIRTUES OF THE ALTAR

דף י"ז: מעלותיו של המזבח

When the *Beit HaMidash* existed, sacrifices were brought and offered on the *mizbe'ach* (altar). Some of the *korbanot* (sacrifices) were **"korbanot tzibbur"** (communal sacrifices), which were offered on behalf of all of the people of Israel. For example, the *korban tamid* (perpetual sacrifice) offered every morning and every evening was a *korban tzibbur*. Other *korbanot* were **"korbanot yachid"** ("personal sacrifices"), which Jews brought on their own behalf, e.g., one who transgressed and undertook to sacrifice a *korban chatat* (sin-offering), or one who volunteered to bring a *korban olah* (burnt-offering), or a *korban shelamim* (peace-offering), to draw closer to God.

The Talmud relates that the *mizbe'ach* was the source of four good things on behalf of *Am Yisrael*.

- a. prevented the imposition of evil decrees upon *Am Yisrael*.
- b. atoned for the iniquities of *Am Yisrael*.
- c. thanks to it, prosperity existed in the world.
- d. it caused *Am Yisrael* to be loved by their Father in Heaven.

כשביית המקדש היה קיים, היו מביאים קרבנות ומקריבים אותם על המזבח. חלק מהקרבנות היו "קרבנות צבור", שאותם הקריבו עבור כל עם ישראל. למשל, קרבן התמיד שהקריבו בכל בקר ובכל ערב, היה קרבן צבור. קרבנות אחרים היו "קרבנות יחיד", אותם הביאו יהודים לעצמם, למשל, העובר עברה והתחייב להקריב קרבן חטאת, או המתנדב להביא קרבן עולה או קרבן שלמים, כדי להתקרב לפני ה'.

בתלמוד מוזכר שהמזבח גרם ארבע טובות לעם ישראל.

- א. מנע שגזרות רעות לא תבאנה על עם ישראל.
- ב. הוא כפר על העוונות של עם ישראל.
- ג. בזכותו היה שפע של פרנסה בעולם.
- ד. הוא גרם לחבב את עם ישראל על אביהם שבשמים.

D'VAR TORAH: PARASHAT PINCHAS

דבר תורה: פרשת פינחס

The daughters of Zelophchad claimed a portion of *Eretz Yisrael*. This claim was, in fact, a monetary request for real estate in *Eretz Yisrael*. Why does the Torah ascribe such importance to this story and dwell on it extensively, given that it relates to a material request? **The Midrash views the claim of the daughters of Zelophchad in a different light. It sees in their request a tikkun (correction) for the sin of the wilderness generation, who became fed up with the beloved land, and committed the sin of the spies.** The sages learned this lesson from the proximity of the story of the daughters of Zelophchad to the verses that speak about the Israelites who died in the desert as punishment for the sin of the spies. The incident involving the daughters of Zelophchad shows their affection the Promised Land. It also corrects the sin of the spies, and about this the *Midrash* states — "In that generation the women would bind together what the men break."

בנות צלפחד תובעות נחלה בארץ ישראל. תביעה זו היא למעשה בקשה ממונית של נדל"ן בארץ ישראל- ומדוע התורה מיוחסת חשיבות כה רבה לספור זה ומאריכה לצינו, כשמדבר בבקשה חמריית? המדרש רואה את תביעתן של בנות צלפחד באור אחר. הוא רואה בבקשתן תקון לחטאם של בני דור המדבר שמאסו בארץ חמדה בחטא המרגלים. דבר זה נלמד מסמיכות ספורן של בנות צלפחד לפסוקים המדברים על כך שכל מתי המדבר פסקו מלמות אחרי הענש של חטא המרגלים. הגעת פרשית בנות צלפחד- המלמדת על החבה והצפיה לארץ- מתקנת את חטא המרגלים, ועל כך אומר המדרש- "אותו הדור היו הנשים גודרות מה שאנשים פורצים".